

การศึกษาความต้องการของอาจารย์และนิสิตเกี่ยวกับการบริการของ
ศูนย์วิทยสนเทศ สถาบันภาษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นายวิเชียร ป้อมคิด

ศูนย์วิทยสนเทศ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาโสตทัศนศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2535

ISBN 974-581-243-9

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

018053

117168016

A STUDY OF INSTRUCTORS AND STUDENTS' NEEDS FOR
SERVICES OF CHULALONGKORN UNIVERSITY LANGUAGE INSTITUTE
RESOURCE CENTER

MR. VICHIAN PLUMKID

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Audio-Visual Education
Graduate School
Chulalongkorn University

1992

ISBN 974-581-243-9

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การศึกษาความต้องการของอาจารย์และนิสิตเกี่ยวกับการบริการของ

ศูนย์วิทยภัณฑ์ สถาบันภาษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

โดย

นายวิเชียร ปลื้มคิด

ภาควิชา

โสตทัศนศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อรจรรย์ ณ ตะกั่วทุ่ง

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

ศาสตราจารย์ ดร. กาญจนา ปราบพาล

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้แนบวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

[Signature]

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร. ถาวร วัชรารักษ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

[Signature] ..... ประธานกรรมการ
(อาจารย์ ดร. เซาวเลิศ เลิศขไลพัวร์)

[Signature] ..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อรจรรย์ ณ ตะกั่วทุ่ง)

[Signature] ..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ศาสตราจารย์ ดร. กาญจนา ปราบพาล)

[Signature] ..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศุภร สุวรรณาศรัย)

[Signature] ..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุกวี รอดโพธิ์ทอง)

วิเชียร ปลื้มคิด : การศึกษาความต้องการของอาจารย์และนิสิตเกี่ยวกับการบริการของศูนย์-
วิทยภัณฑ์ สถาบันภาษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (A STUDY OF INSTRUCTORS AND
STUDENTS' NEEDS FOR SERVICES OF CHULALONGKORN UNIVERSITY LANGUAGE
INSTITUTE RESOURCE CENTER) อ.ที่ปรึกษา : ผศ.ดร.อรจรรย์ ณ ตะกั่วทุ่ง
อ.ที่ปรึกษาร่วม ศ.ดร.กาญจนา ปราบพาล, 184 หน้า. ISBN 974-581-243-9

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความต้องการของอาจารย์และนิสิต
นิสิตแต่ละชั้นปี และนิสิตแต่ละสาขา เกี่ยวกับการบริการของศูนย์วิทยภัณฑ์ สถาบันภาษา จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย ผลการวิจัยพบว่า

1. อาจารย์ต้องการบริการของศูนย์วิทยภัณฑ์ในระดับมากที่สุด 6 รายการคือ เนื้อหาของ
บทเรียนที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งบันเทิงที่ดู/ฟัง/อ่านได้ สื่อที่เป็น
บทเรียนสำเร็จรูป สื่อที่เป็นเทปเสียง การให้นิสิตใช้สื่อโดยศึกษาจากคู่มือที่จัดไว้ด้วยตนเอง การให้
บริการการทดสอบทักษะและความสามารถทางภาษาอังกฤษด้วยตนเอง และการให้บริการการฝึกและ
พัฒนาทักษะการฟังภาษาอังกฤษ
2. นิสิตต้องการบริการในระดับมาก 3 อันดับแรกคือ เนื้อหาของบทเรียนที่ช่วยให้ผู้เรียน
สามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งบันเทิงที่ดู/ฟัง/อ่านได้ การให้บริการยืมสื่อและเอกสารบาง
ประเภทออกนอกศูนย์วิทยภัณฑ์และการให้บริการการฝึกและพัฒนาทักษะการฟังภาษาอังกฤษ
3. อาจารย์มีความต้องการการบริการของศูนย์วิทยภัณฑ์มากกว่านิสิตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .05 3 อันดับแรกคือตัวสื่อที่เป็นบทเรียนสำเร็จรูป สื่อที่เป็นเทปเสียง และการให้นิสิตใช้สื่อ
โดยศึกษาจากคู่มือที่จัดไว้ให้ด้วยตนเอง
นิสิตมีความต้องการมากกว่าอาจารย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3 อันดับแรก
คือต้องการศูนย์ขนาดใหญ่ที่สมบูรณ์ที่สถาบันวิทยบริการเพียงแห่งเดียว จัดเป็นศูนย์ขนาดใหญ่ที่สถาบัน
วิทยบริการและศูนย์ย่อยตามกลุ่มคณะ และการจัดศูนย์วิทยภัณฑ์รวมไว้กับห้องสมุดและหน่วยโสตทัศนศึกษา
4. นิสิตแต่ละชั้นปีมีความต้องการการบริการของศูนย์วิทยภัณฑ์ไม่แตกต่างกัน
5. นิสิตสาขาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์มีความต้องการการบริการของศูนย์วิทยภัณฑ์มากกว่า
นิสิตสาขาอื่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ภาควิชา ..... โสตทัศนศึกษา
สาขาวิชา ..... โสตทัศนศึกษา
ปีการศึกษา 2534 .....

ลายมือชื่อนิสิต .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

C347284 : MAJOR AUDIO-VISUAL COMMUNICATIONS

KEY WORD : NEEDS/SERVICES/RESOURCE CENTER/CHULALONGKORN UNIVERSITY LANGUAGE INSTITUTE

VICHIAN PLUMKID : A STUDY OF INSTRUCTORS AND STUDENTS' NEEDS FOR SERVICES OF CHULALONGKORN UNIVERSITY LANGUAGE INSTITUTE RESOURCE CENTER. THESIS ADVISOR : ASST. PROF. ONJAREE NATAKUATOONG, Ph.D. THESIS CO-ADVISOR : PROF. KANCHANA PRAPPHAL, Ph.D., 184 PP. ISBN 974-581-243-9

This research aimed at investigating the instructors' needs for the services of Chulalongkorn University Language Institute Resource Center in comparison with those of the students. The study also compared the needs of the students of different academic years of study and in different academic fields. It was found that:

1. The instructors had the greatest needs on 6 items. They were the learning materials that helped the learners to exchange opinions on what they saw, listened or read; ready-made lessons; self-learning cassettes; self-access A-V manuals; self-evaluated proficiency tests; and services to develop listening skills.

2. The first 3 items that the students needed to a great extent were the learning materials that enabled them to exchange opinions on what they saw, listened or read; book-and-audio-visual-equipment loan service; and services to develop listening skills.

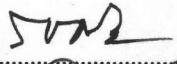
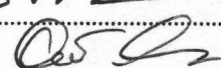
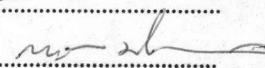
3. The instructors had a greater need than the students at the .05 level of significance for several items. The first 3 of which were ready-made lessons, self-learning cassettes, and self-access A-V manuals.

The students had a greater need than the instructors at the .05 level of significance for several items. The first 3 of which were 1) the arrangement of only one perfectly-equipped resource center at the Center of Academic Resource, 2) the arrangement of a large resource center at the Center of Academic Resource and relatively small resource centers at different faculties, and 3) the arrangement of resource centers in the libraries and audio-visual sections in different faculties.

4. There was no significant difference in the needs of the students of different academic years.

5. There were significant differences at the .05 level in the needs of the students of different academic fields. The students in the Social Sciences and Humanity had a greater need than the students in other fields of study.

ภาควิชา ..... โสตทัศนศึกษา .....
สาขาวิชา ..... โสตทัศนศึกษา .....
ปีการศึกษา ..... 2534 .....

ลายมือชื่อนิติ .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ด้วยความช่วยเหลือและความกรุณาอย่างดียิ่งของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อรรถวิทย์ ณ ตะกั่วทุ่ง อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และศาสตราจารย์ ดร. กาญจนา ปราบพาล อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ซึ่งท่านได้ให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่าง ๆ ของการวิจัยด้วยดีมาโดยตลอด ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในพระคุณของท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ตรวจแบบสอบถาม ขอขอบคุณคณาจารย์ของสถาบันภาษา นิสิตระดับปริญญาตรี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม และขอขอบคุณทุก ๆ ท่าน ที่ให้ความช่วยเหลือด้านต่าง ๆ ด้วยดีเสมอมา

อนึ่ง วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะสำเร็จสมบูรณ์ไปไม่ได้หากขาดเอกสารอ้างอิงต่าง ๆ ที่ผู้วิจัยนำมาประกอบการค้นคว้า จึงขอขอบคุณผู้แต่งหรือผู้เรียบเรียงหนังสือและเอกสารดังกล่าวด้วย

ท้ายนี้ ผู้วิจัยใคร่ขอกราบขอขอบคุณ บิดา มารดา และครูบาอาจารย์ ซึ่งให้การสนับสนุนอบรมสั่งสอน ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้แก่ผู้วิจัย

วิเชียร ปลื้มคิด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ณ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
คำถามในการวิจัย	6
ขอบเขตของการวิจัย	6
ข้อตกลงเบื้องต้น	6
คำจำกัดความในการวิจัย	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
การสอนในระดับอุดมศึกษากับเทคโนโลยีการศึกษา	9
เทคโนโลยีกับการสอนภาษา	10
การเรียกชื่อศูนย์วิทยภัณฑ์	11
ความหมายของศูนย์วิทยภัณฑ์	14
รูปแบบของการจัดศูนย์วิทยภัณฑ์	15
การบริการของศูนย์วิทยภัณฑ์	18
ศูนย์วิทยภัณฑ์เพื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ	50
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	58

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3 การดำเนินการวิจัยและการรวบรวมข้อมูล	61
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	61
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	62
วิธีการสร้างเครื่องมือในการวิจัย	63
การเก็บรวบรวมข้อมูล	63
การวิเคราะห์ข้อมูล	64
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	65
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	66
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	109
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	109
วิธีดำเนินการวิจัย	109
สรุปผลการวิจัย	110
อภิปรายผลการวิจัย	125
ข้อเสนอแนะ	129
รายการอ้างอิง	131
ภาคผนวก	137
ภาคผนวก ก ตารางแสดงจำนวนและร้อยละของอาจารย์และนิสิต เกี่ยวกับความต้องการการบริการของศูนย์วิทยภัณฑ์ สถาบันภาษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	138
ภาคผนวก ข รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม	156
ภาคผนวก ค แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย สำหรับอาจารย์	158
ภาคผนวก ง แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย สำหรับนิสิต	172
ประวัติผู้เขียน	184

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสาขาวิชาและชั้นปี 61
2	จำนวนและร้อยละของแบบสอบถามที่แจก ที่ได้รับคืน และแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ จำแนกตามกลุ่มประชากร 64
3	จำนวนและค่าร้อยละของอาจารย์ จำแนกตามสถานภาพ 66
4	จำนวนและร้อยละของอาจารย์ จำแนกตามความรู้และ/หรือ ประสบการณ์ด้านเทคโนโลยีทางการศึกษา 68
5	จำนวนและร้อยละของอาจารย์ จำแนกตามระดับความคิดเห็น เกี่ยวกับประโยชน์ของศูนย์วิทยภัณฑ์ สถาบันภาษา 69
6	จำนวนและร้อยละของนิสิต จำแนกตามสาขาวิชาและชั้นปี 70
7	จำนวนและร้อยละของนิสิต จำแนกตามระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ ประโยชน์ของศูนย์วิทยภัณฑ์ สถาบันภาษา 71
8	ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความต้องการของอาจารย์ และนิสิต และค่าที่ ระหว่างความต้องการของอาจารย์และนิสิต เกี่ยวกับ การบริการของศูนย์วิทยภัณฑ์ สถาบันภาษา ด้านสถานที่ 72
9	ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความต้องการของอาจารย์และนิสิต และค่าที่ ระหว่างความต้องการของอาจารย์และนิสิต เกี่ยวกับการบริการของ ศูนย์วิทยภัณฑ์ สถาบันภาษา ด้านเนื้อหาบทเรียน 74
10	ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความต้องการของอาจารย์และนิสิต และค่าที่ ระหว่างความต้องการของอาจารย์และนิสิต เกี่ยวกับการบริการของ ศูนย์วิทยภัณฑ์ สถาบันภาษา ด้านสื่อที่ส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนภาษาอังกฤษ ด้วยตนเอง 77

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

11	ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความต้องการของอาจารย์และนิสิต และค่าที่ ระหว่างความต้องการของอาจารย์และนิสิต เกี่ยวกับการบริการของ ศูนย์วิทยภัณฑ์ สถาบันภาษา ด้านการให้บริการในศูนย์วิทยภัณฑ์	79
12	ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนกับความต้องการของอาจารย์และนิสิต และค่าที่ ระหว่างความต้องการของอาจารย์และนิสิต เกี่ยวกับการบริการของ ศูนย์วิทยภัณฑ์ สถาบันภาษา ด้านอื่น ๆ	81
13	ค่าเฉลี่ย และการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความต้องการของนิสิตแต่ละ ชั้นปี เกี่ยวกับการบริการของศูนย์วิทยภัณฑ์ สถาบันภาษา ด้านสถานที่	83
14	ค่าเฉลี่ย และการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความต้องการของนิสิต แต่ละชั้นปี เกี่ยวกับการบริการของศูนย์วิทยภัณฑ์ สถาบันภาษา ด้านเนื้อหาของบทเรียน	85
15	ค่าเฉลี่ย และการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความต้องการของนิสิต แต่ละชั้นปี เกี่ยวกับการบริการของศูนย์วิทยภัณฑ์ สถาบันภาษา ด้านสื่อที่ส่งเสริม และสนับสนุนการเรียนภาษาอังกฤษด้วยตนเอง	88
16	ค่าเฉลี่ย และการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความต้องการของนิสิต แต่ละชั้นปี เกี่ยวกับการบริการของศูนย์วิทยภัณฑ์ สถาบันภาษา ด้านการให้บริการ ในศูนย์วิทยภัณฑ์	90
17	ค่าเฉลี่ย และการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความต้องการของนิสิต แต่ละชั้นปี เกี่ยวกับการบริการของศูนย์วิทยภัณฑ์ สถาบันภาษา ด้านอื่น ๆ	92

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
18 ค่าเฉลี่ย และการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความต้องการของนิสิต แต่ละสาขา เกี่ยวกับการบริการของศูนย์วิทยภัณฑ์ สถาบันภาษา ด้านสถานที่	94
19 ค่าเฉลี่ย และการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความต้องการของนิสิต นิสิตแต่ละสาขา เกี่ยวกับการบริการของศูนย์วิทยภัณฑ์ สถาบันภาษา ด้านเนื้อหาของบทเรียน	96
20 ค่าเฉลี่ย และการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความต้องการของนิสิต แต่ละสาขา เกี่ยวกับการบริการของศูนย์วิทยภัณฑ์ สถาบันภาษา ด้านสื่อที่ส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนภาษาอังกฤษด้วยตนเอง	99
21 ค่าเฉลี่ย และการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความต้องการ ของนิสิตแต่ละสาขา เกี่ยวกับการบริการของศูนย์วิทยภัณฑ์ สถาบันภาษา ด้านการให้บริการในศูนย์วิทยภัณฑ์	101
22 ค่าเฉลี่ย และการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความต้องการ ของนิสิตแต่ละสาขา เกี่ยวกับการบริการของศูนย์วิทยภัณฑ์ สถาบันภาษา ด้านอื่น ๆ	103